

Бурят-Монголой ҮНЭН

ЦК(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДЭЙ,
БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Байлдаанууд соогуур хатуужаһан советскэ арадай авангард,
манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ большевигүүдэй
агуухэ парти, Ленин—Сталиной парти мандаха болтогой!

Ленинэй туг доро, Сталиной ударидалгаар—коммунизмын
илалта тээшэ, урагшаа!

(Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революциин 33 жэлэй ойдо
зорюулагдаһан, Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большеви́гүүдэй)
Партийн Центральна Комитедэй Уряануудһаа).

Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революциин 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй УРЯАНУУД

1. Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революциин 33 жэлэй ой мандаха болтогой!

2. Эб найрамдалай түлөө, демократийн түлөө, социализм түлөө тэмсэгшэ бүхы арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

3. Социализм амжалтатыйгаар байгуулжа байгаа арадай демократийн ороноудай ажалшадта ахадүүгэй амар мэндэ!

4. Өөрынгөө ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байдал манда, арадай-демократическа байгуулалты амжалтатыйгаар бэелүүлжэ байгаа агуухэ хитад арадта ахадүүгэй амар мэндэ!

5. Өөрынгөө ороной бээ дааха байдалыс героическэ хамгаалжа байгаа корейскэ арадта ахадүүгэй амар мэндэ!

6. Германска Демократическа Республика мандаха болтогой. Единэ, бээ даанхай, демократическа, эб найрамдалда арадай Германийн түлөө тэмсэгшэ, Германийн демократическа хүснүүдтэ амар мэндэ!

7. Титын бүлэгэй фашистска ёһо журамда эсэргүүсэн, коммунизмын зарсанарта эсэргүүсэн, сүлөөрэлгын тэмсэл туулжа байгаа Югославийн арадуудта амар мэндэ!

8. Бүхы ороноудай ажалшад! Шэнэ дай үүдхэгшэдэй мугухай түсбүүдые элэрүүлэн, таһалдуулагты! Эб найрамдалай тала баригшадтай хүсэн түгэс фронтыс үргэдхэгты, хамжүүлэгты! Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые шалан хамгаалай!

9. Дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэнэ Английн, Америкын Холбоото Штадуудай Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан мандаха болтогой!

10. Өөһэдэйнгөө эрхэ сүлөөгэй ба национальна бээ даанхай байдалай түлөө тэмсэгшэ колонияльна ба бээ даанхай ороноудай арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

11. Манай Эхэ ороной амгалан ба аюулгүй байдалыс хамгаалжа байдаг Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүснүүдтэ алдар манда!

12. Советскэ пограничникууд—манай Эхэ ороной нангин хүснүүдые хэрхоор сахин жагсагшад мандаха болтогой!

13. Манай Эхэ ороной эрхим хүбүүд ба басагадта—Советскэ Союзай Геройнуудта ба Социалистическэ Ажалай Геройнуудта алдар соло!

14. Советскэ Союзай хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигент! Социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Манай ажахын 1950 оной түсбэе болзорхоон урид дүүрэн түлөө тэмсэгты! Советскэ Социалистическэ гүрэнэй түсбэе ажалай шэнэ баатаршалгануудар бэхижүүлэгты!

15. Советскэ Союзай ажалшад! Агуухэ барилгануудые Куйбышевска, Сталинградска ба Каховско гидроэлектростанцинуудые, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска ба Хой-Крымскэ каналнуудые амжалтатыйгаар бэелүүлэн, коммунизм байгуулаха хэрэгтэ шэнэ оруулалта хээ!

16. Советскэ Союзай ажалшад! Наукин, техникын ба түрүү дүршэлэй туйлалтануудые үйлдбэридэ зоримгойгаар нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Манай социалистическэ гүрэнэй улам саашадаа ургалтын ба халбаран бадаралтын үнэһе нууриис—ажалай бүтээсыс эсэшэ сусаагүйгөөр дэлгэрүүлэгты!

17. Эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Түүхэй эдүүдые, материалнуудые, түлишэ ба электрэнерги нарин шангаар арбилхын түлөө тэмсэгты! Түүхэй эрхэмээр ашаглаха ябадал туйлагты! Продукциин үнэһе химдаруулагты, шанарынь найжаруулагты!

18. Нүүрхэнэй промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Нүүрхэ малтан бүхы процессүүдые бүрин түгэс механизацилхын түлөө тэмсэгты! Шэнэ шахтануудые түргэнөөр баригты! Манайнгоо арадай ажахыда нүүрхэ ехээр үгэе!

19. Нефтяной промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Нефть үйлдбэриин абалтын ба буйлуулгын темпыс дээшлүүлэгты! Сквандуудые түргөөр малтагты, нефтьтэй шэнэ газарнуудые ашаглагты! Социалистическэ ажахыда нефть ба нефть-продуктуудые ехээр үгэгты!

20. Хара ба үнгэтэ металлургийн эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Металл үйлдбэриин шэнэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгты! Агрегадуудай ба станцинуудай хүсыс хүсэд дүүрэнээр ашаглагты! Түүрүү металлургнуудай дүй дүршэлыс үргэнөөр хэрэглэгты! Манайнгоо шэрэм, булад, прокат, үнгэтэ металлуудые ехээр үгэгты!

21. Электростанцинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Электрэнерги үйлдбэриин эхэдхэгты! Энергетическэ шэнэ хүснүүдые түргөөр ашгалгалда оруулагты! Арадай ажахыс электрэнергияадгүй хангаха ябадал бэелүүлэгты!

22. Машина бүтээдэг предприятинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Ороной ажахыс түрүү техникээр зэбсэглэгты! Промышлен-

ността, барилгануудта, транспортда ба хүдөө ажахыда бүри олон машинануудые үгэгты!

23. Автомобильна ба тракторна промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Үйлдбэрийн культурыс улам дээшлүүлэгты! Автомобильнуудые ба тракторнуудые бүтээн гаргалгайа бүхы хэмжээгээр ехэ болгогты!

24. Химическэ промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Шэнэ техникые ба түрүү технологиныс нэбтэрүүлхын түлөө тэмсэгты! Минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлдбэрилгээс ехэ болгогты! Ороной арадай ажахыда химическэ продуктуудые ехээр үгэгты!

25. Судно барилгын промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Судно бүтээлгын техникые улам нарижуулан найжаруулагты! Шэнэ корабльнуудые түргэнөөр бүтээгты! Советскэ гүрэнэй хүсэн түгэс флот байгуулаа!

26. Барилгашад—эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Түргөөр барилгын техникые шуудалгты! Шэнэ предприятинуудые, гэр байрануудые, культурно-ажануудалай эмхи зургаануудые түргэнөөр баригты! Барилгын үнэһе химдаруулагты, шанарынь найжаруулагты!

27. Барилгын материалнуудай промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Үйлдбэрилхэ хүснүүдые бүрин түгэсөөр ашаглагты! Манай Эхэ ороной барилгануудта цемент, хирпинсэ, шэл, хушаха, үнгэлхэ ба бусад материалнуудые ехээр үгэгты!

28. Ой модоной ба саарһанай промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Механизмуудые ашаглаха ябадал найжаруулагты, модо бэлдхэдхэн ажалай бүтээсыс дээшлүүлэгты! Модо бэлдхэхэ ба зөөхэ ябадал бүхы хэмжээгээр ехэ болгогты! Орондоо модоной материалнуудые ба саарһа ехээр үгэе!

29. Хүнгэн промышленностин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд! Хүн зондо бүд, гутал, хубсаһа, трикотаж ба бусад товарнуудые ехээр үгэгты! Түүхэй эдүүдые арбилхын түлөө, нийтын хэрэглээлэй эд товарнуудай эрхим шанар ба үргэн ассортиментын түлөө тэмсэгты!

30. Эдээ хоолой, мяха-һүнэй ба заганаһай промышленностин хүдэлмэришэд! Эдээ хоолой продуктуудые бүтээн гаргалгайа үргэдхэгты, тэдэнэй шанарыс найжаруулагты! Хүн зондо сахар, тоһо, мяха-һүнэй, заганаһай ба бусад продуктуудые ехээр үгэгты!

31. Нютагай промышленностин ба олзоборилгын кооперацийн хүдэлмэришэд! Нютагай түүхэй эдүүдхэ үйлдбэрилгэдэг зүйлнүүдые ехээр бүтээн гаргалгты! Үргэн хэрэглээлэй эд товарнуудай шанарыс дээшлүүлэгты! Ажалшадтай ажануудалай хэрэглэлнүүдые бүри найнаар хангалгты!

32. Городскэй ажахын ба гэр байрануудай барилгын эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, архитекторнууд, инженернүүд болон техникүүд! Гэр байрануудай ба культурно-ажануудалай барилгын темпыс түргэдхэгты, шанарынь улам найжаруулагты! Городуудые ба хүдэлмэришэнэй поселогуудые болбосон болгохын түлөө тэмсэгты!

33. Түмэр замтай транспортын хүдэлмэришэд! Ашаа зөөлгын түсбэ үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэгты, вагоной эрьсыс түргэдхэгты! Пассажируудые хангалга найжаруулагты! Түмэр замтай барилгын темп ба шанарыс дээшлүүлэгты, тэрэнэй үнэһе химдаруулагты! Үбэлэй условиодо транспортын эрхимээр хүдэлмэрилхэ ябадал хангалгты!

34. Далайн ба гол мурэнэй флотой хүдэлмэришэд! Ашаа зөөлгын хэмжээс ехэ болгогты, суднонуудай эрьсыс түргэдхэгты! Арадай ажахыда зорюулагдаһан ашаануудые түргэнөөр хүргэжэ үгэгты! 1951 оной навигацида эрхимээр бэлдхэгты!

35. Хүдөө ажахын хүдэлмэришэд! Социалистическэ газартаряалан ба малажал хүгжөөлгөөр шэнэ амжалтануудые туйлагты! Хүн зондо хэрэгтэй эдээ хоолой зүйлнүүдые, промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эдүүдые элбэг дэлбэг болгое!

36. Колхозникууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Хүдөө ажахын наукин туйлалтануудые ба колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй түрүү дүй дүршэлыс колхозно ба совхозно үйлдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Газартаряалангай ба малажалай түрүүшүүлэй зэргэнүүдые үргэдхэн олошуруулагты!

37. Колхозникууд ба колхозничанууд! Колхозуудай нийтын баялигуудые арбилдхэгты, ажалай жаяг заршам бэхижүүлэгты! Колхозно ажабайдалай үндэһэн хуулиис—хүдөө ажахын артелиин Уставыс нарин нангинаар сахигты!

38. Гүрэнэйгөө урда өөһэдэйнгөө уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр гүйсэдхэн колхозникууд ба колхозничануудта, МТС-үүдэй болон совхозуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдтэ алдар соло!

39. Колхозникууд ба колхозничанууд, совхозуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, зоотехникүүд болон ветеринарна хүдэлмэришэд! Нийтын малажалыс бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты, малай тоо толгойе улам олон болгогты, тэрэнэй ашагшэмэ үгэлгыс дээшлүүлэгты! Малай үбэлжэлгэ амжалтатыйгаар үнгэргэхэ ябадал эмхидхэгты!

40. Хүдөө ажахын хүдэлмэришэд, МТС-үүдэй ба совхозуудай трактористнууд, комбайнернууд, механикууд! Хүдөө ажахын техникые бүри найнаар ашаглагты, ажалай бүтээсыс дээшлүүлэгты! Газартаряалан ба малажал электрификацилаха ябадалыс урагшань дабуулагты!

41. Хүдөө ба ой модоной ажахын хүдэлмэришэд! Поли хамгаалха модо нуулгалтын түсбүүдые болзорхоон урид дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Зүб севообородуудые түргэнөөр шудалан эрхилэгты, уһалалгын шэнэ системыс нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, уһанай хаалтанууд ба сөөрөмүүдэй барилга үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Үндэр ба тогтууртай ургаса ханга!

42. Советскэ худалдаа наймаанай, кооперацийн, нийтын эдээ хоолой хүдэлмэришэд! Городто ба деревнидэ культурна советскэ худалдаа наймаа бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлэгты! Советскэ эд хэрэглэгшыс хангалгайа улам найжаруулагты!

43. Гүрэнэй эмхи зургаануудай албахаагшад! Советскэ аппаратай хүдэлмэришэ улам найжаруулагты, гүрэнэй жаяг заршам бэхижүүлэгты, ажалшадтай эрилтнүүд ба хэрэглэлнүүдтэнэ анхаралтайгаар хандагты!

44. Советскэ наукин хүдэлмэришэд! Шэнэ шөнжөлгөнүүдээр, нээлтнүүдээр ба ухаалан зохиоһон зүйлнүүдээр манай Эхэ ороной наука болон техникые баяжуулагты! Наука үйлдбэри хоёрой холбоос бэхижүүлэгты!

45. Литературын, искусствын, кинематографийн хүдэлмэришэд! Өөһэдэйнгөө мэргэжэл шадабарийн хэмжээс дээшлүүлэгты, агуухэ советскэ арадта таараха үндэр дээдэ идеятэй уранхайханай шэнэ зохиолнуудые бии болгогты!

46. Эрэгтэй ба эмэгтэй багшанар, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэришэд! Нурагшадта наукин эшэ үндэһэнүүдые бата бэхээр шудалуулан зэбсэглэгты! Манай залуушүүлэс советскэ патриотизмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлэгты! Социалистическэ обществын культурина, эрдэмтэй гражданинуудые, коммунизмын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэдыс бэлдхэгты!

47. Медицинскэ хүдэлмэришэд! Хүн зондо медицинскэ туһа хүргэхэ ябадал хангалгын шанарыс улам найжаруулагты! Советскэ медицинскэ наукин туйлалтануудые практикада нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Аргалалгын ба санитарна эмхи зургаануудай эрхимээр хүдэлмэрилхын түлөө тэмсэгты!

48. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые ба Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй, бээ даанхай байдалай түлөө ами наһаа үгэнэн героическа советскэ сэрэгшэдэй бүлэнэрыс бүгдээрарай анхарал оролдолгоор хүрээлэе!

49. Советскэ профсоюзуд! Арадай ажахын 1950 оной түсбэе болзорхоон урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Үйлдбэрийн новаторнуудай дүй дүршэлыс дэлгэрүүлэгты! Хүдэлмэришэдэй ба албаагшадтай ажабайдалай материална болон культурина хэмжээс улам саашадань дээшлүүлхэ тухайда эсэшэ сусаагүй анхарал оролдолго гаргалгты! Коммунизмын нургуули—советскэ профсоюзуд мандаха болтогой!

50. Советскэ эхэнэрнүүд! Манай Эхэ ороной арадай ажахын ба культурын саашадаа халбаран бадархын түлөө тэмсэгты! Коммунизмын эдэбхитэй байгуулгашад—советскэ эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

51. Коммунизмын залуу байгуулгашадтай түрүү отряд, большевистскэ партиин найдамтай туһалагша ба резерв—Ленинско-Сталинска комсомол мандаха болтогой!

52. Советскэ хүбүүд ба басагад! Түрүү наукие, техникые, культурыс эсэшэгүйгөөр шудалагты! Ямаршыс бэрхэшээлнүүдые дабахаар бэлэн, бата хатуу ба зоримгой байгты! Манай Эхэ ороной аша туһада шэн зоригтойгаар ажаллагты!

53. Пионернүүд ба нургуулинхид! Эрдэмүүдые шудалагты, Ленин—Сталиной хэрэгтэй түлөө бата тэмсэлшэд болохоор бээс бэлдэгты!

54. Коммунистууд ба комсомолцууд! Ажахын ба культурын хүсэн түгэс шэнэ дэбжэлтын түлөө, советскэ гүрэнэй хүсэ шадалыс улам саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүүшын зэргэнүүдтэ ябагты!

55. Манай орсной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм—манай агуухэ советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

56. Байлдаанууд соогуур хатуужаһан советскэ арадай авангард, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ большевигүүдэй агуухэ парти, Ленин—Сталиной парти мандаха болтогой!

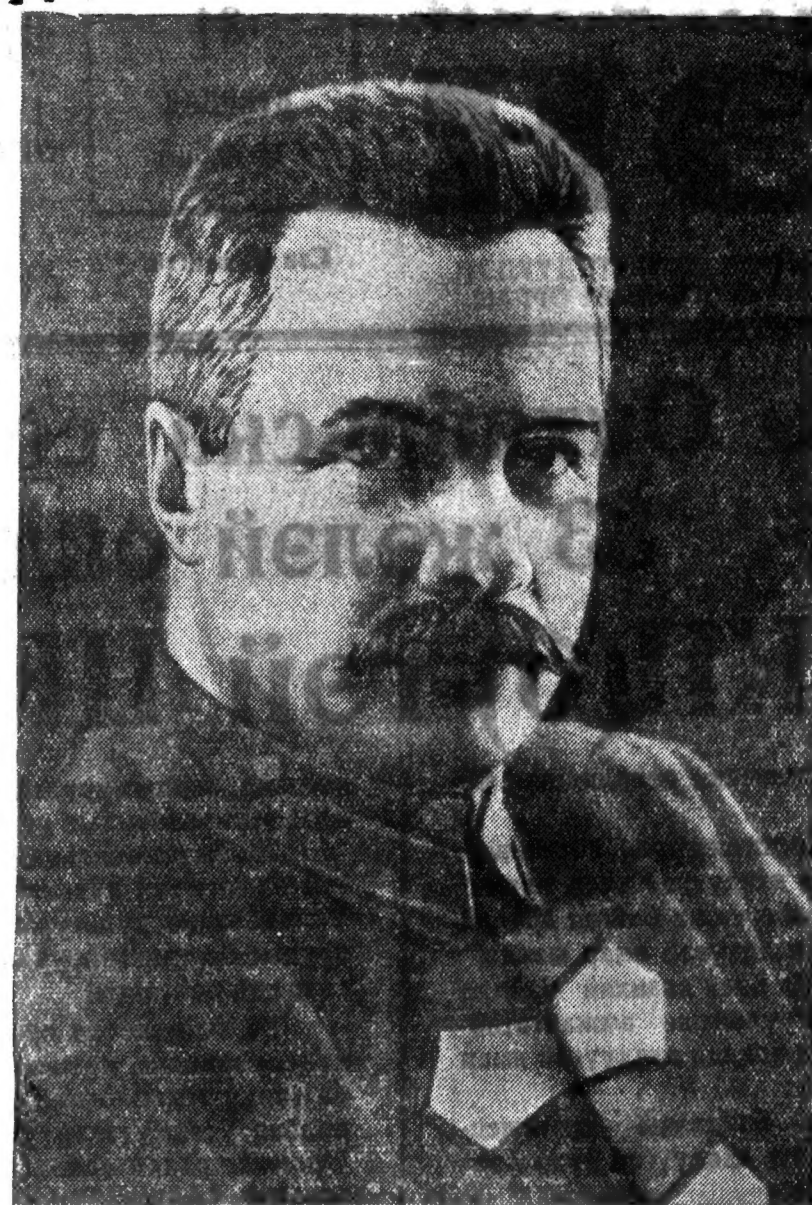
57. Ленинэй туг доро, Сталиной ударидалгаар—коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большеви́гүүдэй)
Партийн Центральна Комитет.

Парторганизацинуудай эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэрийн хэмжээ дээшлүүлхэ

Оюун бэлигтэ полководец, гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша

Улан-Удэ городой партийна активай суглаан дээрэ «Ажалшадый депутадуудай нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудтай дашарамдуулан партийна организацинуудай хэмжээ эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухай» ВКП(б)-гэй Горкомой секретарь нүхэр Логушкин элидхэл хэбэ.

Ажалшадый улам ургажа байгаа үйлдэбэрин ба политическэ дэбжэлтын оршон байдалда болохо байхан, нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудта бэлдхэлэй ябаса тухай нүхэр Логушкин элидхэлэйгээ эхиндэ тогтобо. 1946 оной февралын 9-дэ хэлээн түүхэтэ үгэ соого нүхэр Сталиной хараалхан асар ехэ програмнуудые бэлдүүлхын түлөө бүхы советскэ арад туйлай ехэ патриотическэ дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ, промышленность, хүдөө ажыхы, культура ба науке хүгжөөхэ, ажалшадый ажана тэнгилэн байдалые улам хайжаруулха хэрэгтэ нилдэл ехэ амжалтануудые туйлаха.

Ленин — Сталиной алдарта партида арад зоной этигэл найдалгын улам ургажа байхан эрхэ байдалда хунгалтануудта бэлдхэл хэлдэжэ байна.

Ажалшадый депутадуудай нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтанууд хадаа манай ороной ажабайдалда тон ехэ соботи болохо ба буржуазина демократийнаа советскэ демократийн тад ондоо, булгоу хайн байдалые харуулха байна. Советскэ Союзын политическэ үндэлэй хуурын ажалшадый депутадуудай Советууд мүн. Тимэнхэ манай ороной ажабайдалда Советууд оёо ехэ үүргэ бэлдүүлнэ.

Советскэ системн гүнзэггэ демократическа байдалгын, политическэ ажал-ябуулгада арад олонитын тон үргэнөөр хабаадалагын хунгуулин кампанийн үелэ бүри эли толоор харагдаха байна. Энээнэ юун гэршэлнэ гэхэдэ, Советскэ Союз дотор хунгуулин комиссинуудай составта 8 миллион үлүүтэй хүн дэбжүүлэгдэнэ. Эдэ комиссинуудта гансахан Улан-Удэ город дотор 2600 үлүүтэй хүн дэбжүүлэгдэнэ байна юм.

Хунгалтануудта бэлдхэл ба тэднэе үнэгэрлэтэ тон ехэ ба хароусалгатай политическэ кампаний болохо. Партийна организацинууд хадаа эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэрээр ажалшадый политическэ ба үйлдэбэрин эдэбхины улам дээшлэн дэбжүүлхэ, арадай ажахын 1950 оной түсөөн болор-лоом урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадалда энэ эдэбхины шүлүүлхэ зорилготой.

«Партийна ба советскэ органоуд, гэжэ элидхэлшэ саашанэ заана, советскэ хунгуулин системн принципнуудые хазгайруулхатгуйн хойнохоо нарийнаар хиян хараха ба Сталинка Конституцийн болон хунгалтанууд тухай Дүримэй эрилтэнүүдые бүрин сахиха ёстой».

Партийна организацинууд хадаа хунгуулин үчэстогуудай байрануудые түхээрлэтэ ойрын сэг соо дүүргэхэ ябадал хангаха ёстой.

Бүгдэлэнтн хунгуулин эрхые бодотоор бэлдүүлхэ ябадалда хунгалшадый списогуудые зүбөөр зохиоло ехэ удхаханартай. Энэ хүдэлмэри районно Советуудтэ гүйсэдхүүд тогтойлно. Тингэбшье, хунгалшадый списогуудые зүбөөр зохиохо, тэрнине хана сэг соонь бүтэдын анхаралда табиha ба нарийнаар шалгах ябадалтай түлөө партийна организацинууд хароусалгатай байна.

Партийна организацинууд болон удлах хунгалтануудай кампанийнхид алтар партийнабшэ хүнүүдтэй хамта кандидатнуудые дэбжүүлхэ ёстой.

Хунгалтануудта бэлдхэлэй ба тэрнине үнэгэрлэтын амжалтанууд хунгалшадый дунда ябуулагдаха агитационно-нитын хүдэлмэрийнхэ дулдыдаха байна, — гэжэ нүхэр Логушкин саашанэ хэлбэ. Агитаторнууд хадаа СССР-эй Конституцийн агууехэ принципнуудые, манай ороной гражданинуудай эрхэ-нүүд ба уялгануудые, социализмын илалтануудай бүхэлдхэлэй-түүхэтэ удхаханарые, советскэ демократийн болоо арадай, этгэл дээдэ түхэлэй демократий байхы, мүнөөнэй уласхоорондын байдалтай гол асуудалнуудые, Советскэ Союзын гадаадын политикые ажалшадта үргэнөөр тайлбарилжа үгэхэ ёстой. Тэдэнэр хадаа хүн зо-

(Улан-Удэ городой партийна активай суглаанһаа)

нине, илангаяа түрүүшынхнээ хунгаха хунгалшадые советскэ хунгуулин хуулинуудтай, СССР-эй арадай ажахы нэргэн бодохоо ба хүгжөөхэ сталинска табанжэлэй түсэбэй дүүргэлтын амжалтануудтай холодоо танилсуулжа байха зэргэтэй.

Эдэ зорилгонуудые амжалтатгаар бэлдүүлхын тулада дээрэ дурсагдан асуудалнуудаар лекци, элидхэл, хөөрлөөнүүдые үргэнөөр эмхидхэхэ шухала. Тингэбшье, манай орон дотор, тэрэ тоодо республика соо, туйлагданан амжалтануудые хайнаар харуулха шухала. Эдэ бүхы хүдэлмэрид партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольскэ организацинуудай хүтэлбэрлхы хүдэлмэрилэгшэды, советскэ интеллигенцийн түлөөлэгшэды олоор хабаадуулха хэрэгтэй.

Үнэгэрлэн хунгуулин кампанийн дүй дүршэлы хэрэглэн, агитационно-нитын хүдэлмэрийн олон янзын бүхы формонуудые үргэнөөр хэрэглэхэ ёстойбол.

Хунгалшадый дунда агитационно-пропагандистска хүдэлмэри ябуулха центр хадаа хунгуулин үчэстогууд мүн болоно. Тэндэ агитпунктнууд нээгдэхэ ёстой. Мүнөө олонхи агитпунктууд хүдэлмэрилжэ эхилээ. Кооперативна техникумд, № 1, № 18, № 65 хургуулинуудта, мянханий комбинадт клубта ба Железнодорожно № 1 училищда эмхидхэгдэн агитпунктнууд хайнаар хүдэлмэрилнэ.

Саашанэ элидхэлшэ болбол хунгуулин кампанийн ба Агууехэ Октябрийн 33-дахн жэлэй ойн хайндэртэ бэлдхэлнүүдэй нэгэн доро ябуулагдажа байхан тухай хэлбэ. Промышленности ба транспортын предприятинуудай коллективүүдтэ Октябрийн урда тээхн социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Энэ мурьсөөн Лениней орденто паровозо-вагонно заводой коллектив түүхэн ба мүнөө тус коллектив абахан уялгануудта амжалтатгайгаар дүүргэжэ байна. Мүн мелькомбинатад, мянханий комбинадт, оёдой фабрикын ба бусад предприятинуудай коллективүүд хүдэлмэрийнхэ нилдэл хайжаруулхан байна юм.

Тинхэтэй хамта мурьсөө эмхидхэлшэ дутуу дундануудай бин байхы тэмдэглэхэ шухала. Зарим эхин партийна организацинууд коллективүүдэйгээ абахан уялгануудые хонирхологуй ба социалистическэ мурьсөө дэлгэрүүлхэ ябадалда анхаралаа багаар табидга байна. Жэсээхэлээ, судно-за-набарилгын заводой хүдэлмэрийнхэ 39 процентн тус тустай абахан социалистическэ уялгануудта дүүргэнэгүй. Тэршэлэн маслобазада ба хирпийсын заводто нимэ ушар үзэгдэнэ. Социалистическэ мурьсөөе хүтэлбэрлэгдэ партийна зарим организацинуудай зүг-лөө гарадаг дутуунууд гэхэдэ, тэдэнэр ниттэ-политическэ хүдэлмэрийн хулаар табидга, ажахын асуудалнуудые хонирхологуй байна. Хөөрлөөнүүд, лекцинууд, элидхэлнүүд цехүүдэй коллективүүдтэ тон үсөөнөөр хэлдэнэ, үйлдэбэрин зүблөөнүүд ганса нэгэ үнэгэрлэгдэнэ.

Октябрийн урда тээхн мурьсөөнэй ябасын харуулха ябадалда республиканска газетэнүүдтэй редакцинуудай ёһото анхаралаа табиягүй байхы элидхэлшэ тон зүйтэйгөөр тэмдэглээ.

Партийна организацинууд хадаа үнэн зүб шүүмжэлэлнүүдые дэмжэхэ ба хүгжөөхэ, дутуу дундануудые элирүүлэн, түргэнөөр зайлуулха хэмжээнүүдые абаха зорилготой.

Партийна организацинууд хадаа болохо байгаа хунгалтануудта бүхы хунгалшадый тон эдэбхитэйгээр хабаадалгы, Городской ба районно Советуудтэй депутадуудта коммунистууд ба партийнабшэ хүнүүдэй болоой дэбжүүлэн кандидатнуудай түлөө нэгэн ханалаа голосовалха ябалды хангаха байханын лабтай гэжэ нүхэр Логушкин элидхэлэйгээ түгээхэлээ тэмдэглээ.

Элидхэлэй нүүлэр олон хүн үгэ хэлбэ. Партийн Городской райкомой секретарь нүхэр Кирдяшкин үгэ абаа. Хунгуулин кампанийн түрүүшын үдэрнүүднээ эхилэн манай район дотор мянга гаран агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхын үнэгэрлэн хунгуулин кампанийнаа эхилээд мүнөө хүртээр арад зоной дунда агитационно-

нитын хүдэлмэри ябуулжэ үргэлжэлөөр байха юм. Оёдой фабрикын, кооперативна техникумтэй ба бусад партийна организацинуудай агитаторнууд илангаяа хайнаар хүдэлмэрилнэ. Гэбшье, хунгуулин зарим үчэстогуудта (жэсээхэлээ № 8 ба № 10) агитаторнууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри хунгалшадый дунда мүнөө болотор хүсэд хайнаар табияжа шадатгуй байнаар. Мүн Лениней орденто Бурят-Монголой гүрэнэй оперо ба баледтэй театрын партийна организаци хадаа агитпункт эмхидхэлгы мүнөө хүртээр унжагайруулжа байна, — гэжэ нүхэр Кирдяшкин тэмдэглээ.

Нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтанууд тухай РСФСР-эй ба ВМАССР-эй Верховно Советуудтэй Президиумүүдтэй Указуудтэй толилогдон сасуу олонхи агитаторнууд хунгалшадый дунда хөөрлөөнүүдые хэжэ эхилэн байна. Манай агитпункт хадаа зохиогдоһон түсэбэй ёһоор сэг үргэлжэ хүдэлмэрилдэг юм. Наяхан агитпунктын дэргэдэ хунгалшадый суглаа үнэгэрлөөд, мүн агитаторнуудай зүблөөнүүд холодоо хэгдэлэг байна. Мүнөө голосован үнэгэрлэхэ зал түхээрэгдэхэ эхилбэ. Энэ хүдэлмэрид валуу хунгалшад Трифонов, Гончарук, Сорокин ба бусад эдэбхитэйгээр хабаадала, — гэжэ хунгуулин 42-дохн үчэстогай агитпунктые даагша нүхэр Ковалевская хэлбэ.

№ 2 агитпунктые даагша нүхэр Будагов хунгалшадый дунда ябуулагдажа байгаа агитационно-нитын хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, зарим агитаторнууд арад зоной дунда үнэгэрлэгдэхэ хөөрлөөнүүдтэ хангалтагүйгөөр бэлдхэдэ, тимэнхэ тэдэнэр толо оһонор ба хонирхолой хөөрлөөнүүдые хэжэ шадатгуй гэжэ шүүмжэлбэ. Энэ дутагалыг үсэлхын тула партийна организацинууд болон агитаторнуудай хүдэлмэрийн өөһэднүүд сэг үргэлжын хиналтада абаха ёстой.

Манай агитаторнууд болбол хунгалтанууд тухай Дүрим, «Коммунизмын агууехэ барилганууд», «Дайе эб найрамдал илаха» гэһэн ба бусад тэмэнүүдээр хонирхолой хөөрлөөнүүдые хунгалшадый дунда үнэгэрлэн байна. Агитпунктын гаа дэргэдэ агитаторнуудтэй булан эмхидхэхэ, хунгалтануудта хамаатый литературын список тэндэ табигданхай. Энэ хадаа агитаторнуудай хөөрлөөнүүдтэ бэлдхэлээ ябалды ехэ хүнгэлдэг юм, — гэжэ нүхэр Резникова өөрынгөө үгэ соо тэмдэглээ.

Профсоюзудай Областной Советтэй Президиумтэй түрүүлэгшэ нүхэр Могнонов хунгуулин кампанийн үелэ профсоюзна организацинуудай ябуулха агитационно-нитын хүдэлмэри тухай тогтожо хэлэхэ зуураа, культурно-гэгээрэлэй эмх зургаанууд болбол хунгалшадые культурнаар хангаха ябадалда анхаралаа улам ехээр хандуулха, урианхайнхы самодельностинын кружогуудай хүдэлмэри нэргэхэ, арад зоной улам ургажа байгаа духовно эрилтэнүүдые гүйсэд хангажа шалахаар тэрэнэй репертуарые зохиохо ёһотой байна гэбэ.

Партийна зарим организацинуудай агитаторнууд хунгуулин кампанийн эхилбэр хори гартан хонирхолой, мүнөө болотор үчэстогуудта үшөө гаратгуй байха юм. Энээнэй тоодо хүдөө ажыхын Министерствын эхин партийна организацинын агитаторнууд оролоно. Эндэхн 12 агитаторнуудтэй минл нэгэнхэ бэшыннэй үчэстогуудтаа жорлөө ошоогүй, — гэжэ № 3-дахн агитпунктые даагша нүхэр Каравкин шүүмжэлбэ.

ВМАССР-эй Верховно Советтэй Президиумтэй секретарь нүхэр Островская ба Улан-Удын Городской Советтэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялга дүүргэжэ нүхэр Таршиннов гэһэд хунгуулин кампанийн бэлдхэлэй үелэ шүүмжэлбэ ба өөрыгөө шүүмжэлэл улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, советскэ ба ажахын органоудай хүдэлмэрийнхэ үзэгдэн бүхы дутуу дундануудые сүм усалхаа шухала гэжэ тэмдэглээ.

Нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудтэй бэлдхэлэй үелэ ябуулагдаха эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тушаа партийна организацинуудтэй зорилгонууд тухай ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Петухов дэлгэрэнгүйгээр хэлбэ.

Партийна активай суглаан хадаа зүбшэн хэлсэлэн энэ асуудалаар дэлгэрэн тогтоол баталан абаа.

Ленин — Сталиной хэрэгтэй түлөө эрэлхэг зоригто тэмсэлшэ, политическэ ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, оюун бэлигтэ полководец Михаил Васильевич Фрунзе 25 жэлэй урда гээ, 1925 оной октябрийн 31-дэ наһа баран юм.

Нүхэр Сталин хадаа М. В. Фрунзын гайхамшагта ажал-ябуулгы ба бэлиг шадбарине үндэрөөр сэгнэлэн байна.

Өөрынгөө бүхы ами наһые М. В. Фрунзе манай арадай толотомо хайхан эрээдүйн түлөө тэмсэлдэ үгөө. Тэрэ хадаа 1904 онһоо эхилжэ большевистскэ организацинуудта хүдэлмэрилэн, өөрынгөө ажал-ябуулгы эхилэн байгаа. 1905 ондо парти хадаа М. В. Фрунзе Иваново-Вознесенскэ хүдэлмэрийн райондо хүдэлмэрилхөөр элгээһэн байна.

1906 ондо Иваново-Вознесенскэ комитет М. В. Фрунзые Стокгольмдо болоһон РСДРП-гэй IV (Нэгдүүлхэ) съездтэ делегатаар хунганан юм.

Революционно ажал-ябуулга хэлэнхэ түлөө 1907 ондо арестовалагдаад, 4 жэл каторжна хүдэлмэри хэзээр сүүдэлгэһэн, мүн тэрэнэй хойто тээ — полицида збсэгтэ эсэргүүсэлгэ хэлэнхэ түлөө — үлгэжэ алагдахаар сүүдэлгэһэн байгаа, тэрэн арба жэлэй катор-

гаар хэлгэгдээ һэн. 1914 оной хабар каторганы Сибирь руу сүүлгээр хэлгэгдэн юм.

Сибирьтэ сүүлгэдэ байхадаа М. В. Фрунзе эрдэм болбосорлоо өөрөө дээшлүүлхын тула оролдотойгоор хүдэлмэрилбэ. 1915 оной зун түрмнөө зугадажа, Василенько гэжэ нэрэтэйгээр Забайкальскда нюусаар эрээд байхадаа, бусад нүхэдтэй хамта «Восточное обозрение» гэжэ недели бүхэнэй орган байгуулаа.

Февральска революци болохо үелэ М. В. Фрунзе хадаа Минскдэ центртэй подпольно большевистскэ организацины хүтэлбэрлэн байхонор болоһон байна.

1917 оной августда М. В. Фрунзе Шуя город руу дахин бусажа ошонон ба тэмсэжэ байгаа москвоско пролетариатда тулхайн тула шуйска ба иваново-вознесенскэ 2 мянган хүдэлмэрийнхэ збсэгтэ отрядые Москва руу асаран байна.

Агууехэ Октябрыска социалистическэ революцийн үүлээр М. В. Фрунзе Иваново-Вознесенскэ губернийн гүрэнэй ба политическэ бүхы ажабайдалые удардан, партинын гүбкомой, губисполкомой ба губсовнархозой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилэн юм.

ХУДВОДЭХИ ХУДАЛДААЕ ХАЙЖАРУУЛХА

Манай парти ба советскэ правительство болбол культурна советскэ худалдаа наймаа үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалшадый материална ба культурна хэмжээ улам дээшлүүлхэ зорилгы ехээн удхаханартайда тоолоно.

Тимэнхэ худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэрийн хайжаруулха, промышленна ба эдэ хоолой хайн шанартай элдэб зүйлэй товаринуудаар ажалшадые гүйсэд хангаха гэһэн эрилтэ советскэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрийнхэ урда табигдана. Тэдэнэр болбол худалдан абагшадтэй эрилты дүүрэн хангаха уялгатай.

Гэбшье, худалдаа наймаанай олохон организацинууд ба хүдэлмэрийнхэ өөһэднүүд уялгы гүйсэд дүүргэнэгүй. Худалдаа наймаанай зарим предприятинууд ажалшадтэй үдэр бүри ургажа байхан эрилты дүүрэн хангажа шадатгуй. Зарим аймагтобсоо-зуудай хүдөөгэй магазинуудтэй зүгөө худалдан абагшадтэй эрилтэ, хэрэглэлы муугаар хангадаг баримтанууд үзэгдэнэ. Энээн тухай манай газетын редакцида ажалшадтэй эльгээһэн бэшгүүд хэлэнэ. Дээдэ Березовко тосхонһоо бэшэн селькорой бэшгые хаража үзэе. Тус тосхондо 200 гаран хүн ажауудаг. Эдэнэрэй эрилтэ ба хэрэгжэмые прилавкын хүдэлмэрийнхэ хайнаар хангатгуй. Бурмон-торгын тэндэхн киоск үргэлжэ шахуу хаалтаттэй байдаг. Киоскын продавец А. Мурашева гэжэ өөрынгөө хүдэлмэридэ хароусалгагүйгөөр хандадаг байха юм. Тэрэнэй хүдэлмэрийн Бурмон-торгын конторын зүгөө шалгатгүй ба конторноо холо байхан

(Ажалшадтэй бэшгүүдтэй шэнжэлэл)

дээрэнэ Мурашева гэжэ киоскоо дуратай сагаа хаажархобд, ПБЗ-гэй магазинуудаар зайжа арилшадатгуй. Тинхэдэн продавецые хүлээжэ, киоскын хажууда хүдэлмэрийнхэ ехээн сагаа үнэгэрлэдэ байна. Гадна эндэ эд бараанууд хараалагданан ассортментын ёһоор асарагдаатгуй. Шухала хэрэгтэй сай, даһа, зуруул г. м. эд бараанууд оройдоо үгы байдаг. Продавец Мурашева шүүмжэлэлы тэсэдэгтгүй. Худалдан абагшадтэй зүгөө тэрэнэй дутуунууд тухай заахада, бүдүүлгээр, албан хойргоор хароусадатгуй. Тинхэдэ дутуунуудынь заадаг эд хүнүүдтэ эд бараа үгэдэгтэй байхан ушар үзэгдэлэг. Нүхэр Мурашева энэнхэ гадна, гүрэнэй мүнгэн зөөрийн үрилтэ хэһэн гэжэ мэдэлдэн байгаа. Теэд продавецын тушаалда мүнөө хүртээр байнаар гэжэ селькор бэшэнэ.

Иймэ ушарнууд зарим нотагуудташье үзэгдэлэг. «Культурна советскэ худалдаа наймаае бүри үргэнөөр хэһын тула Закаменай аймагтэй тосхон, колхоз бүхэнөөр сельпоготой түрүүлэгшэ Г. Цыбинов худалдаа наймаа хайнаар эмхидхэхэ гэжэ ханалаа табидатгуй юм.

Тэршэлэн худалдан абагшадтэй эрилтэ анхаралгүйгөөр хадаг тухай Хэжэнтын аймагтэй Лениней нэрэмжэтэ колхозой шүүд манай газетын редакцида бэшэнэ. Эндэ тарья хуралт үелэ худалдаа наймаан тон эмггүйгөөр хэгдэн байгаа.

Колхоздо үни хада магазин нэлдэншье наа, тэрэн август райнаа хойшо хүдэлмэрийнхэ Тинхэдэ аймагтобсоолай хүтэлбэрлэгшэд энээн тухай ханга табиягүй байнаар.

Мухаршбэрэй аймагтэй Сутаиномой Сталиной нэрэмжэтэ колхозой дэргэдхэн магазинда эд бараанын шорой тоондоо дарангашаһан, санитарна заршан сахидатгуй, эд бараагаа, зохиой зүйлнүүдые халдагтгуй сэдлэг үгы байха юм. Энээн тухай Сутаин сельпоготой түрүүлэгшэ хэр Кобылкина мэдэлгыше нэсрэл зохио хэмжээ абагангүй.

Иймэ ушарнууд тухай бэшэны аймагуудтаа ажалшад бэшэнэ. Эдэ баримтанууд худалдаа наймаанай организацинуудтэй зарим хүдэлмэрийнхэ илангаяа аймагтобсоолай хүтэлбэрлэгшэд, хүдөө нотагута культурина советскэ худалдан наймаае үргэн далайсатгуй ёһотоор эмхидхэдэгтгүй байна гэжэ харуулаа.

Советскэ худалдаа наймаа болбол ажалшадтэй материална ба культурна хэмжээны дээшлүүлгэдэ горьтойхон үүргэ дүүргэһэн мэдэлжэ. Тингэбшье, нотагуудта эд бараае, зохиой зүйлнүүдые элбэгээр даладаха, тинхэдэ худалдан шалта культурунаар хандаха худалдаа наймаанай хүдэлмэрийнхэ шухалын шухала зорилго мүн.

1950 оной октярнин 31. 3

